

1504

1724

1757

1761

1781

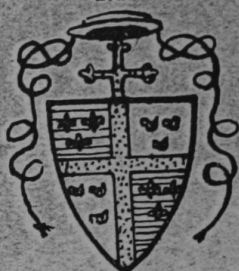
1321

1552

XVII

1753 - 1855

1861

FAMILIESCHOON

DE GESCHIEDENIS VAN HET "NEERHEM" GESLACHT

't neerhembloet getrouwe
blyf ick tot in den doet.

DRIEMAANDELIJKS FAMILIETIJDSCRIJF VAN
DE GULDEN LELIE.
UITGEVER MAUVISSTR. 44 BR. 14

1864

nr. 102 : HERFST-UITGAVE (sept. Okt. nov.) 1971

1741

1798

1866

- DE GULDEN LELIE -
Familiegilde van het "Neerhem" geslacht

Vereniging zonder winstoogmerk

(Statuten : Belgisch Staatsblad 25.6.1964 nr 3286)

Opgenomen bij de Confrerie der V Geslachten van Hoegaarden,
het Verbond der Neerhemstammen en de Unie der Oude Landsgeslachten

Hoofdzetel : 't nieuwhuys, E. Ourystraat 4 - 3320 Hoegaarden
Sekretariaat : Maquisstraat 44 - 1140 Brussel (tel. 02/34.81.63)
Postrekening : nr 89.50.26 zelfde adres
(Alle briefwisseling te richten aan het Gildesekretariaat)

ERERAAD

Dhr. L. Borremans, Ere-Ambassadeur van Z.M. de Koning der Belgen
Dhr. J. Verbesselt, Konservator aan de Moninklijke Musea voor Kunst
en Geschiedenis te Brussel
Eerw. Heer J. Vander Velpen, Pastoor te Bovenlo (Kessel-Lo)

BESCHERMKOMITEE

Dhr. G. Pierlet, Substituut van de Procureur des Konings te Tongeren
Dhr. G. Collon, Ere-Gevolmachtigd Minister
Z.E.H. Vanderhasselt, Deken van Hoegaarden
Eerw. Heer Cassart, Kanunnik te Doornik
Het College van Burgemeester en Schepenen van Hoegaarden

RAAD VAN BEHEER

Carolus II : Ouderdomsdeken (Hoegaarden)
Jules Van Nerum : Onderdeken (Hoegaarden)
Prosper Van Nerum : Raadsheer (Hoegaarden)
Hubert Van Nerum : Sekretaris-Penningmeester (Evere)
Emiel Van Nerum : Ceremoniemeester-Organisator (Korbeek-Lo)

Lidmaatschap : min. 100 fr (steunbijdrage)
75 fr (gezinsbijdrage)
50 fr (bijdrage gepensioneerden)

Wapenschilden op kaft : zie "Familieschoon" blz. 507

Art 375 KLEUREN EN HUISMERKEN UIT DE

CAROLUSSTAM VAN HOEGAARDEN

=====

1. TER INLEIDING

In 1952 lieten de gezusters Leontine en Hélène Van Nerum (zusters van Julianus I), een bundel losse familienota's na, waaronder een blad met 24 schildjes bekleed, opgesteld onder vorm van stamböomschets en versierd met heraldische kleuren, kentekens, namen en jaartallen; getiteld "Couleurs et insignes symboliques des différentes branches, de la Famille Van Nerum de Hougaerde."

Lang werd geaarzeld alvorens dit dokument te publiceren, omdat aanvankelijk het nodige bewijsmateriaal ontbrak, om de ware betekenis ervan volledig te belichten en ook om van in den beginne geen verwarring te scheppen met de bestaande en bekende wapenschilden van onze voorouders, die in tegenstelling met deze schildjes, een officieel karakter hebben.

Bovendien moest de genealogische navorsing inzake familiestudie verder worden doorgedreven, om vooreerst in "Familieschoon" de vier generaties uit het nakomelingsschap van Carolus Van Nerum, die op bovenvermeld dokument voorkomen, te kunnen bespreken. En ten slotte diende het geschikte ogenblik afgewacht, om tot de publikatie van dit ingewikkeld dokument over te gaan, want voorbarigheid zou geschaad hebben.

Nu is echter het ogenblik aangebroken, om dieper in het leven van de Gulden Lelie door te dringen, want het dokument veropenbaart ons het geheim der stamkleuren van onze voorouders, de grote waarde die zij aan de figuren- en kleurensymboliek schonken en de wijze hoe deze symboliek het ganse gildeleven beheerste.

De schets draagt de stempel van de gezusters Van Nerum; maar het is niet hun geschrift, zodat verondersteld wordt dat zij opgesteld werd voor de gezusters, maar door iemand die de symbolische lijnen van de heraldische kleuren machtig was. Alles wijst er nochtans op dat dit gebeurde na 1922 en aan de hand van de gegevens geput uit het gilde-archief, hen overgemaakt door Eduard Van Nerum, die eens aan het hoofd der Gulden Lelie heeft gestaan.

Eduard Van Nerum had het archief in 1874 op zijn beurt overgenomen van zijn kleinnicht Elisabeht Van Nerum (gildegrieffierster en genealogicus), die het werk van haar oom Henricus I voortzette en in 1828 zelfs memorie-schriften opstelde om haar geslacht te vereeuwigen (Zie familieschoon Art. 245, 291 en 357).

Henricus had ten slotte in 1788 de eerste gegevens bekomen van zijn vader Joannes, stichter van het familiearchief en eerste Ouderdomsdeken der Gulden Lelie.

2. BEKENDE FEITEN

Het is een bewezen feit dat het Van Nerum-geslacht uit Hoegaarden opgevoed werd in de geest der Sweertsen-dynastie, waar de wapenschilden met hun kleuren en figuresymboliek hoogtij vierden. Wij willen niet beweren dat zij de heraldiek volledig machtig waren, maar zij deden de groten na en deden het goed.

Wij weten ook dat onze stam deel uitmaakte van de Confrerie der V notabele geslachten van Hoegaarden, waarin elke familie haar eigen kleur voerde en haar eigen symbolisch kenteken bezat ; een gouden lelie op azuur (Van Nerum), een zwarte merel op zilver (Servaes Sweerts), een groen klaverblad op zilver (Hubertus Sweerts), een zilver zwaard op keel (Hoebanck) en een zilvere struisvogel op sinopel (Struys). Zie Familieschoon blz 378.

In 1741 bij de oprichting van de Confrerie der V Geslachten werd onze stamvader Carolus Van Nerum zelfs tot Hoofddeken van de bestuursraad (Sweertsraad) benoemd en stelde ons geslachtswapen in ; drie gouden of gulden Lelies op veld van azuur, met langs weerszijden van het schild, een palmtak van sinopel (zie Familieschoon - Art 81). Zodoende werden als stamkleuren aangenomen; sinopel (groen), goud (geel) en azuur (blauw).

De lelie uit het geslachtswapen stond bovendien op het blazoën der V Geslachten vermeld en kwam ook op de Gildebaniër voor. In 1780 werd dit laatste samen met het geslachtswapen aan de Gulden Lelie geschonken, nadat de gebroeders Joannes, Jacobus en Franciscus Van Nerum in 1778 de familiegilde hadden opgericht, naar het voorbeeld van de Sweertsraad en op verzoek van hun moeder Barbara Sweerts, dit alles om te voldoen aan de laatste wilsbeschikkingen van hun in 1757 overleden vader Carolus.

In 1781 bestond de Gulden Lelie drie jaar en bij deze gelegenheid schonken de drie gebroeders aan hun onderscheidenlijke stamvertakkingen hun eigen wapenschild, dat zij tot grotere luister van hun geslacht, tussen 1759 en 1768 hadden aangenomen, (zie Familieschoon blz. 98, 125 en 166) Maar buiten deze wapenschilden, die officieel op akten werden gesteld, deelden de drie gebroeders de Carolusstam in drie hoofdtakken in, aan dewelke zij hun naam verleenden en ook een eigen stamkleur en kenteken schonken.

De instelling van deze kleuren en kentekens had volgens de oude gildewetten tot doel, om bij de latere uitbreiding van de Carolusstam, de takken, staken en twijgen beter van elkaar te kunnen onderscheiden en ook om aan hun bedrijvigheid in het gildeleven meer pracht en praal te schenken.

De toekenning van nieuwe kleuren en kentekens mocht in de toekomst ~~alleen~~ geschieden door de Gilderaad, wanneer deze het nodig achtte, naar gelang de stamuitbreiding. De kleuren en kentekens zouden steeds in alle eenvoud en volgens sprekende figuren en devotie moeten gekozen worden en derwijze dat zij als herkenningstekens en als huismerk konden worden aangewend. Zij die niet schrijven konden zouden het als handteken kunnen gebruiken, terwijl de anderen het achter hun naam zouden plaatsen. De kleuren en figuren waren van private aard en moesten steeds ondergeschikt blijven aan de ingestelde wapenblazoenen, waarmee zij niet mochten verward worden.

En ten slotte mochten zij in principe alleen toegekend worden aan de ouderdomsdeken en naamdragers uit het geslacht die hun stam in mannelijke lijn voortzetten. De anderen zouden de kleuren en kentekens van hun vader blijven dragen.

Het was een wel ingewikkelde zaak voor een kleine familie-gilde, maar toch een bewijs dat onze voorvaders zeer aan deze instelling waren gehecht.

3. ONTLEDING VAN HET DOKUMENT

A. Eerste generatie :

Het eerste schildje dat bovenaan op het dokument voorkomt, is ontegensprekelijk dit van onze stamvader Carolus Van Nerum ; een gouden of guldene lelie op azuur, (omgeven door palmtakken van sinopel), overgenomen uit zijn eigen wapen en in 1741 op het blazoën der V Geslachten aangebracht.

Onmiddellijk daarop volgt de eerste generatie, zijn vier zonen ; Henricus, die pastoor was te Kortemark en Joannes, Jacobus en Franciscus, die in 1778 tot de gildestichting overgingen en de stamvoortzetteren werden van hun geslacht.

Buiten hun bekend wapenblazoën, namen zij in 1781 elk een symbolische kleur en een sprekende figuur aan, om hun takken beter van elkaar te onderscheiden.

Henricus voerde purper met als kenteken een kruis.

Joannes koos sinopel (groen), met als teken een keper.

Jacobus nam goud (geel), met als teken een roerstok.

Franciscus kreeg azuur (blauw), met als teken een gaffel.

De drie gebroeders-stamvoortzetteren kozen dus elk een kleur uit het geslachtswapen van hun vader ; terwijl de oudste zoon, die priester was een andere kleur aannam ; te weten :

a. sinopel (groen) ;

kleur van de palmtak, volgens de heraldiek het teken van overwinning en vrede, van vrijheid, blijdschap en mildheid, van vriendschap, vruchtbaarheid, gezondheid en hoop en vergeleken met de smaragd.

b. goud (geel) :

kleur van de lelie, teken van voornaamheid, aanzien en voortreffelijkheid, van adel, deugd en verstand en vergeleken met het alles overtreffende edelganteente topaas.

c. azuur (blauw) :

kleur van het blazoenveld, teken van trouw en bestendigheid, van wetenschap en deugzaamheid en vergeleken met de saffier.

d. purper :

teken van waardigheid en matigheid en vergeleken met de amethyst.

Wij denken echter dat de gebroeders Van Nerum, de heraldische betekenis van deze kleuren en metalen niet zo grondig kenden en eerder het groen aannamen als vruchtbaarheidssymbool van de akkers en malse weiden; het geel ten teken van rijkdom van het veld en de oogst; het blauw als zinnebeeld van de hemel en van God's zegen; het purper als bisschoppelijke kleur.

Vervolgens voerden zij elk een sprekende figuur in een soort van symbolisch kenteken, in overeenstemming met hun functie en beroep.

Dit gebeurde als volgt :

- a. een keper voor Joannes, teken van stevigheid en steun van het stamhuis, van kracht en hechtheid, van raad en daad aan lands- stads- of gemeentebestuur.

Dit is niet verwonderlijk zo men weet dat Joannes de oudste gehuwde zoon was uit het geslacht en dus de stamhouder op wiens schouders de toekomst van het stamhuis berustte.

Bovendien was hij op dat ogenblik "ouderdomsdeken der Gouden Lelie" en had als taak de familie-gilde stevig en krachtig te besturen.

En ten slotte was hij schepen voor het leven in de Regentie van Hoegaarden, zodat hij wel degelijk de betekenis van de keperfiguur schijnt gekend te hebben.

De hoofdtak van Joannes werd later de groene tak, de kepertak of ook de schepentak genoemd.

- b. een roerstok voor Jacobus, het brouwerswerktuig waarmede het bier in de brouwketel geroerd werd en dat ook op de brouwersbanier voorkwam.

Vanwege Jacobus zijn vader als Meester-Brouwer had opgevolgd was het vanzelfsprekend dat hij de roerstok als symbolisch kenteken koos. Zijn tak werd de gele tak, de tak van de roerstok of de brouwers-tak genaamd.

- c. een gaffel voor Franciscus, werktuig en kenteken van de landbouwers, beroep dat door Franciscus uitgeoefend werd.

Zijn tak kreeg de naam van blauwe tak, boerentak en ook van gaffeltak.

- d. een kruis voor Henricus, symbool van het geloof en van de stille hoogheid Gods.

Henricus was immers priester.

BESLUIT :

Uit eerbied voor hun vader en hun geslacht kozen zij de kleuren uit zijn stamwapen en namen wellicht een kentekenaar; om hun beroep te verheerlijken en als huismerk te voeren. Inzake kentekens durven wij ons wel afvragen, als zij zich niet hebben laten inspireren door de vermaarde Hoegaardse palmprocessie, waarin elke apostel uit het genootschap ook een eigen teken droeg.

Nopens de palmtakken kan de vraag worden gesteld, of Carolus deze in 1741 aan zijn geslachtswapen heeft bijgevoegd, uit eerbied voor de Palmprocessie, of als herinnering aan de Confrerie der V Geslachten, die de palm als hoofdkenteken had aangenomen.

B. Tweede generatie :

Nadat Henricus I -uit de groene schepentak in 1824 zijn voorganger Jacobus I (opvolger van Joannes I), als ouderdomsdeken der Gulden lelie had vervangen, voerden de kinderen van Joannes, Jacobus en Franciscus, nieuwe kleuren en tekens in :

- a. Henricus, oudste zoon van Joannes uit de groene tak, geneesheer te Hoegaarden, oud burgemeester en Ouderdomsdeken der Gilde, (zie Familieschoon blz 202) bewaarde het vaderlijke groen, maar nam als kenteken een gebroken keper aan, om zich van zijn vader en zijn broeder te onderscheiden.

Dan kwamen de drie zonen van Jacobus, die op dat ogenblik elk op hun beurt reeds verschillende kinderen hadden, zodat zij hun stamvertakking krachtig hadden voortgezet.

Zo wij spreken van drie zonen, dan zijn het er feitelijk maar twee, namelijk Jan-Baptist en Francis, want hun oudste broeder Charles was in 1909 overleden, maar zijn zoon Charles trad bij de nieuwe toekenning van kleuren en tekens, vermoedelijk als rechthebbende op van zijn staak.

Alzo kregen wij :

- b. Charles, de jongere (zie Familieschoon blz 426), die tot de geestelijke stand was toegetreden en Pastoor werd te Gottechain, nam wellicht de purperkleur van zijn grootoom Pastoor Henricus over. Zoals uit het dokument blijkt wijzigde hij het gewoon kruis door een leliekruis, wellicht ter herinnering aan het lelie-embleem uit het geslachtswapen.

- c. Jan Baptist de oude (zie Familieschoon Blz 325), die zijn vader als brouwer opvolgde, behield het goud uit de vaderlijke hoofdtak, maar plaatste de roerstok links geschuind (in plaats van in paal), vermoedelijk om zich van zijn vader te onderscheiden.

Noteer dat Jan Baptist in 1824 bij de nieuwe tekens- en kleurentoekenning, griffier was der Gulden Lelie en bijgevolg de ziel van alle gildeleden.

- d. Francis (zie Familieschoon blz 349), de jongste zoon van Jacobus, voor wie het landbouwersberoep overbleef, stelde voor zijn twijg of staak, de zilverkleur in, teken van gerechtigheid en reinheid, van wijsheid, onschuld en vreugde, en vergeleken met de glanzende paalen.

Wij menen nochtans dat Francis, die destijds tot gildecomptorist was benoemd, doodgewoon het zilver (wit) uit het lelieblazon van zijn voorgeslacht heeft overgenomen (zie FS. blz 313 en 390), of eenvoudig ten teken van reinheid en zuiverheid.

Als kenteken en huismerk koos hij de bemmel, een der Reliëmotieven met als symbool ; de levensboom in zijn eenvoudigste vorm en duidend op de erfelijke eigenschappen van het geslacht. Hij wendde het als versieringsmotief aan in zijn huis.

Dan kwamen de zonen van Franciscus aan de beurt :

380

- e. Hendrik (zie F.S. Blz 233) oudste zoon van Franciscus en linnenhandelaar te Hoegaarden? Hij was in 1824 tot Onderdeken der Gulden Lelie uitgeroepen en behield de blauwe kleur van zijn vader, maar voerde een bijl als sprekend figuur.

Hiervoor vinden wij maar één verklaring, namelijk alsdat Hendrik het bijl als figuur zou aangenomen hebben, ter herinnering aan zijn verzetsdaad tijdens de Franse Revolutie. In december 1797 verschaftte hij immers een bijl aan Petrus Sweerts, om op de dorpsplaats de Vrijheidsboom door te hakken.

- f. Jan Baptist (zie F.S. Blz 401), bakker van bercep. Ook hij behield ^{van de familie} de blauwe stamkleur van zijn vader, doch droeg een leliemotief in zijn schildje, uit eerbied voor het embleem der familie-gilde.

N.B. Al de andere kinderen van Jacobus en Franciscus bleven de kleur en het kenteken van hun vader dragen.

En alzo onderscheidden de verschillende takken en staken uit de Carolusstam van Hoegaarden zich in het gildeleven. Zij droegen bij elke plechtigheid hun eigen kleur en gebruikten hun kenteken als huismerk.

Onderling wedijverden zij om de Gulden Lelie zo goed en getrouwvol mogelijk te dienen en trachtten elk langs hun kant, hun stamkleur op het voorplan te brengen, hetzij door een afgevaardigde in de Gilderaad te tellen, hetzij om er de meerderheid van zetels te verwerven en de sleutelposities te bezetten, dit alles naar het voorbeeld van hun voorgangers uit de Confrerie der V Geslachten.

C. Derde Generatie :

- a. Vervolgens diende men te wachten tot in 1856 onder het dekenschap van Joannes II, toen Elisabeht Van Nerum (uit de groene schepentak), het griffierschap der Gilde overnam en een einde stelde aan een lange ingetreden crisisperiode (zie F.S. Blz 208 en 441).

Ingevolge een opgerezen broedertwist onder de zonen van Jan Baptist (uit de gouden brouwerstak), had de staak van Livinus (zie F.S. -Art. 267) zich afgescheurd en nam een eigen kleur aan; keel (rood) teken van de overwinnende kracht en triomf, kleur van moed en recht en vergeleken met de edelsteen robijn.

Maar volgens onze mening zou Livinus alleen het rood gekozen hebben als kleur van gevaar en vijandschap tegenover zijn broeder Jan Baptist de jongere, met wie hij sedert 1840 in conflict was geraakt.

Dit vermoeden wordt gestaafd door het feit dat in zijn schildje een weerhaak voorkomt, die in de heraldiek als erfelijk huismerk, maar ook als waarschuwingsteken wordt beschreven. Nam Livinus dit teken aan ter onderscheiding van zijn andere broeders en tevens om aan te toenen dat hij waakzaam bleef zo men zijn familiestaak last berokkende.

Eigenaardig is wel dat de weerhaak meermaals voorkomt op de losse familienotas van de gezusters Van Nerum (kleindochters van Livinus langs moederskant), terwijl in 't nieuwhuys waar zij woonden een oude weerhaak werd weergevonden.

Zou Lininus deze aans als huismerk hebben gevoerd ?
Zijn vier andere broeders behielden het goud uit het vaderlijk schild, vermoedelijk ten teken van eendracht, maar braken het als volgt :

- b. Jan Baptist de jongere, geneesheer te Hoegaarden (zie F.S. art 255bis), voerde goud met een gekanteelde dwarsbalk, symbool van hechtheid, steun, kracht en sterk karakter.
- c. Charles, die zijn vader als brouwer had opgevolgd (zie F.S. art 259) en tot de 4e brouwersgeneratie behoorde. Hij behield ongeschonden het vaderlijk schildje, doch plaatste de roerstok rechts geschuind.
- d. Justinus, geneesheer te Leffinge (zie F.S. art. 265), voerde goud met omgekeerde gekanteelde dwarsbalk.
- e. Eugeen, apotheker te Hoegaarden (zie F.S. art. 273) en toenmalige comptorist, brak het goud door een dubbele gekanteelde dwarsbalk.

N.B. Hier dient opgemerkt, dat Jan Baptist, de jongere, ofschoon hij geen mannelijke nakomelingen had, toch een schildje voor zijn twijg toegewezen kreeg. Wellicht geschiedde zulks om geen onderscheid te maken tussen de verschillende zonen van Jan Baptist de oude.

- 485 -

En ook in de zilvere en blauwe tak werden nieuwe kentekens en huismerken ingevoerd. Zo kreeg men :

- f. Theodoor, landbouwer te Hoegaarden en zoon van François uit de zilveren tak (zie F.S. Blz 515). Hij behield de stamkleur van zijn vader, maar nam de zuil (dubbele bemmel) aan, een leliemotief bekend als Paradijsboom. De zuil is het embleem van kracht en vastheid, met zelfvertrouwen de stormen des levens trotserend.
- g. Eduard (zoon van François uit de zilveren tak) en toenmalige ceremoniemeester in de Gilderaad (zie F.S. Blz 558) kreeg ook een herkenningsschildje, ofschoon hij op dat ogenblik geen zonen had ; maar met het doel, om aan alle Raadsleden een eigen teken te schenken. Hij behield de zilvere kleur van zijn vader, doch nam als onderscheidingsteken een "Omegakruis" aan. Dit was een Christusmonogram, zinnebeeld van het alomvattende, het oneindige en de eeuwigheid.
- h. Joannes II, zoon van Hendrik uit de blauwe tak (zie F.S. art 297). In 1844 had hij Henricus I als Ouderdomsdeken opgevolgd, bewaarde de azuurkleur van zijn stamvertakking, maar plaatste een Patriarchaal kruis in zijn schildje. Hij was op dat ogenblik immers de Patriarch der familiegilde.
- i. Carolus, zoon van Jan Baptist uit de blauwe tak en schoenmaker van beroep (zie F.S. art. 307).
Op het ogenblik van de nieuwe toekenning van kleuren en kentekens, was Carolus Raadsheer der Gulden Lelie.
Hij behield het azuur van zijn vader, maar brak het leliemotief door een lelie met afgesneden voet.

N.B. : Alleen Elisabeht Van Nerum, de enige uit de Gilderaad had geen nieuw teken aangenomen. Zij verkoos het schildje van haar grootvader Joannes ongeschonden te dragen en ook omdat zij geen mannelijke naamdrager was.

Al de andere kinderen uit de gele, zilvere en blauwe takken en staken, bleven de kleuren en figuren van hun vader voeren. Wij denken niet dat al deze kleuren en figuren door de belanghebbenden zelf werden gekozen.

Zij schijnen eerder door de Gilderaad en wellicht door de toenmalige Onderdeken Pastoor Charles Van Nerum (zie huidig art. 3.B.a. en de griffierster Elisabeth Van Nerum te zijn bedacht en toegekend, om de verschillende staken beter van elkaar te onderscheiden.

Uit de nagelaten memorieschriften blijkt overigens dat Elisabeth goed met de heraldiek was vertrouwd.

Het is echter een bewezen feit, dat sommige takken, staken en twijgen hun eigen stamkleur en -teken, louter kozen of kregen uit traditie en naar het voorbeeld en de voorschriften van de gildewetten van 1781.

Anderen handelden ten teken van verzet, ingevolge meningsverschillen of wegens opgerezen confusies en veten.

Maar allen hielden in elk geval de oude gewoonten in ere en bewezen hierdoor de kleurenheraldiek in goede of minder goude mate te kennen en zulks in een tijdstip dat de heraldische kunst slechts bij grote adellijke geslachten bekend stond.

D. Vierde generatie :

De vierde toekenning van stamkleuren en huismerken onder de vorm van symbolische kentekens, geschiedde in 1885 onder het Dekenschap van Carolus I (uit de blauwe tak) en schijnt door de toenmalige griffier en genealogicus Eduard Van Nerum (zilvere tak) te zijn bewerkt ingevolge een familievete.

- a. Julien Van Nerum, Livinuszoon uit de Rode Tak (zie F.S. Art. 324) had zijn oom Charles als brouwer opgevolgd en was ook met diens weduwe (Justine Defoor) getrouwd. Hij noemde zich de 5e grote Van Nerum-brouwer uit de Carolusstam en eiste uit dien hoofde een kleur en kenteken op voor zijn twijf, ofschoon hij op dat ogenblik geen mannelijke nakomelingen telde. Julien stelde zijn eigen schildje op ; van keel (rood) met de roerstok als figuur, doch omgekeerd in paal geplaatst. Na vinnige betwistingen in de Gilderaad werd zijn voorstel aanvaard.
- b. Arthur (zie F.S. Art. 317), zoon van Meester-Brouwer Charles Van Nerum (gele tak) en stiefzoon van hogervermelde Julien Van Nerum (rode tak), was met deze laatste in conflict geraakt, ingevolge het tweede huwelijk van zijn moeder en het nalatenschap van zijn vader (zie F.S. Blz 616). Hij had zich krachtig verzet tegen de toekenning van de roerstok als kenteken aan zijn stiefvader en nam als protest op zijn gouden stamkleur een "Odalteken" aan, symbool van erfgoed en eigen geërd bezit.

c

- c. François (zie F.S. art. 316) broeder van Arthur, was ingevolge hetzelfde konflikt bovendien in confusie gekomen met deze laatste.

Als oudste zoon zag hij zich de wettelijke opvolging der brouwerszaak van zijn vader, Charles Van Nerum ontglippen en beschouwde zich als het zwarte schaap, de bastaard.

Om zijn twijf van deze van zijn broeder te onderscheiden werd een nieuwe kleur ingesteld "sabel" (zwart) symbool van deemoed en trouwrigheid, vergeleken met de diamant.

Op zijn schildje komt echter een molenijzer voor. Werd deze figuur hem toegekend, omdat hij molenaar werd nadat hij het ouderlijk huis had verlaten?

In de heraldiek wordt het molenijzer als een rechtsymbool aanvaard van een rustige en zelfbewuste kracht die ongestoord voortgaat.

N.B. De andere kinderen uit de gele, blauwe, rode en zilvere staken, bleven de kleur en het huismerk van hun vader voeren.

- d. Anderzijds had de rode staak van Livinus sedert de confusie van 1840 met zijn broeder Jan Baptist de jongere (zie huidg art. 3.6.a.), steeds toenadering gezocht met de zilvere tak.

Deze pogingen werden in 1877 bekroond door het tot stand komen van een huwelijk tussen Hubert Van Nerum (zoon van Theodoor uit de zilvere staak) en Julie Van Nerum (dochter van Livinus uit de rode staak). Deze bloedalliantie werd door een schildje bekroond, namelijk "zilver met een hartschild van keel (rood), zeer sprekkende symbolen van liefde tussen twee familiestaken, die nauw met elkaar waren verbonden.

De alliantie schijnt in de hand gewerkt te zijn door Eduard Van Nerum (oom van Hubert), die op dat ogenblik gildgriffier en genealogicus was en in de gilderand een 100 jarige zilvere heerschappij had aangekondigd.

En zo voerde elke tak, staak en twijf uit de Carolusstam van Hoegaarden, gedurende 130 jaar een eigen kleur, hetzij sinopel, goud, azuur, zilver, keel of sabel, al dan niet gebroken, vermindert of vermeerderd met figuren en herautstukken, alles juist of minder juist volgens de heraldische regels, maar volledig gewijd aan de familiesymbolen en het gildeleven.

Deze schildjes mogen echter niet als wapenblazoenen worden beschouwd, maar wel als herkenningstekens en huismerken om de verschillende takken, staken en twijgen van de Carolusstam beter van elkaar te onderscheiden.

Een zaak staat vast, zij weerspiegelen het gildeleven door de tijden heen en zijn het schoonste bewijs van de grote waarde, die onze voorouders aan deze kleuren en figurensymboliek toeschreven.

4. HUIDIGE INSTELLING

Naar het voorbeeld van onze voorouders en dit 190 jaar na de kleureninstelling, willen wij heden in 1971 deze stichting herdenken, door aan de huidige familietakken, die tot de 5e generatie behoren, ook hun eigen kleur en kenteken toe te kennen. Hierdoor houden wij de familietradities in ere en zullen wij terug, bij de eerstvolgende gildplichtigheden, onze onderscheidenlijke stamkleur en kenteken kunnen dragen.

Zeven nieuwe schildjes dienen ingesteld en zullen op het bestaande dokument worden bijgevoegd, nadat de betrokken twijgen hun akkoord hebben verleend en de nieuwe instelling door de Gilderaad zal bekrachtigd zijn.

Deze zeven vertakkingen zijn :

- a. Arthur en Prosper (zonen van François, die sabel voerde met als merkteken een molenijzer)
- b. Leon, Charles, Jules en Robert (zonen van Arthur, die goud voerde met een Odalteken).
- c. Julien (zoon van Hubert, die zilver voerde met een hartschild van keel)

Bij de nieuwe toekenning dienen de vaderlijke symbolen geëerbiedigd en worden volgende kleuren en kenteken voorgesteld:

- a. Arthur (2e Ouderdomsdeken sedert de gildeheroprichting).

Zijn familietak zal voeren : "sabel (zwart uit het schildje van zijn vader François) met als huismerk een barensteel.

De barensteel is een heraldische breuk, om een oudere van een jongere tak te onderscheiden, toegekend aan de oudste zoon als eerste wapenvoerder.

- b. Prosper (huidige Raadsheer der Gilden Lelie)

Broeder van vorige. Zal ter onderscheiding voeren : "sabel (idem)" met als kenteken een wassende maan, in de heraldiek toegekend aan de 2e zoon

- c. Leon (3e Ouderdomsdeken sedert de gildeheroprichting)

Zijn nakomelingen zullen voeren "goud (geel uit het schildje van zijn vader Arthur) met als merkteken een ster (heraldische figuur uit zijn wapenschild, hem in 1966 toegekend). De ster is een Maria-embleem, symbool van geluk, heil en edele gezindheid.

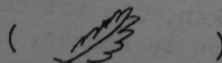
- d. Charles (huidige Ouderdomsdeken)

Broeder van vorige. Zal voeren "goud (idem)" beladen met een lelie figuur uit zijn wapenschild, hem toegekend uit eerbied en ter herinnering aan het ingestelde Lelie-embleem van onze algemene stamvader Carolus Van Nerum.

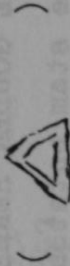

- e. Jules (huidige onderdeken)

Broeder van vorige. Zal voeren "goud (idem)" met als kenteken een palmtak links geschuind, ter herinnering aan het blazoën van de stamvader Carolus en aan het symbolisch merkteken van de Confrerie der V Geslachten

f. Robert, (broeder van vorige. Zal voeren "goud (idem)" met als merkteken een driehoek, triniteits-symbool van gelijkheid, uit eerbied voor de 3 stamoudsten uit de Gilderaad.

g. Julien (1e Ouderdomsdeken sedert de gildeheroprichting).

Zijn nakomelingen zullen voeren : "zilver (uit zijn vaderlijke tak), met als huismerk een weerhaak (ter herinnering aan zijn moederlijke tak. De weerhaak of wolfsangel is van oudsher een veemteken, ter waarschuwing en waakzaamheid.

N.B. De nakomelingen uit de rode en blauwe takken blijven de kleuren en figuren voeren van hun onderscheidenlijke staak of twijg.

- - - - -

BELANGRIJKE OPMERKING :

- - - - -

Nopens de instelling van de laatste zes schildjes, moeten alle eventuele andere voorstellen, zo dringend mogelijk ingediend worden.

ART. 376 : Een nieuwe stam sluit zich aan

Onlangs sloot een nieuwe Neerhemstam zich met het Familieverbond aan. Het betreft de Eugeniusstam uit Halen die wellicht in Kortenaken haar bakermat heeft. Zij werd opgenomen bij het Grote Verbond der Neerhemstammen in het kader van de Unie der Oude Landsgeslachten en zal vanaf heden volgende naam voeren :

" STAM VAN DE GOUDEN HERMELIJN "

Het eerste contact met deze stam ontstond reeds van in 1962 via Paula Vanerum uit Herk de Stad, maar dit contact ging teloor, omdat onze familiegilde op dat ogenblik nog niet bij machte was, aan deze stam de nodige voldoening te schenken op genealogische gebied.

Dit teloorgegane contact werd in juli 11 te Oostende hersteld, met Luc Vanerum, afkomstig uit Berchem en afstammeling uit dit geslacht. Luc is nu volop bezig de ontbrekende elementen op zijn stamboom bij te werken, teneinde de genealogische attesten voor zijn stam te verwerven.

Anderzijds werden de navorsingen ingezet om de stamboom vertikaal uit te breiden. De eerste inlichtingen voeren ons reeds naar Kortenaken, dus in de onmiddellijke nabijheid van Waanrode en Kersbeek-Miskom aan de Velp, geweest vanwaar Carolus Van Nerum uit Hoegaarden afkomstig was (zie Art. 38 en 47 uit Familieschoon). Alles wijst erop dat een eventuele aanschakeling mogelijk is. Noteer echter dat de familienaam van deze nieuwe stam met één "N" geschreven wordt (VANERUM), maar zulks was in vroegere tijden een natuurlijk verschijnsel.

In afwachting van de volledige stamboom laten wij hier een eerste genealogisch fragment van deze nieuwe stam volgen.

I. VANERUM

Deze tot heden oudst bekende stamvader van dit geslacht wiens voor-naam nog niet geweten is, zou geboren zijn te Kortenaken tussen 1820 en 1840.

Hij trouwde echter met Colette Costermans, en zou zich te Halen hebben gevestigd, waar de geboorte werd teruggevonden van hun zoon :

- Eugene (volgt onder II)

II. EUGEN VANERUM

Geboren te Halen op 3 juli 1862 (deze akte dient nagezien om de naam en nadere gegevens van zijn ouders te vernemen). Eugene huwde met Marie Elisabeth Van Mechelen (° Herck de Stad 11 sep 1862) en vestigden zich te Donk bij Halen waar al hun kinderen werden geboren,

met uitzondering van het eerste :

1. Pierre Désiré (volgt onder IIIa)
2. Marie Colette ° Donk 9.4.1887
3. Henri (volgt onder IIIb)
4. Blondine ° Donk 14.5.1890
5. Leontine ° Donk 17.4.1892
6. Clementine ° Donk 28.11.1893
7. Marie Leor ~~ie~~ ° Donk 13.7.1897
8. Alphonsine ° Donk 31.10.1898
9. Emile (volgt onder III c)
10. Clemence ° Donk 27.4.1901
11. Alphonse (volgt onder III d)
12. Corneel Jozef (volgt onder III e)
13. Joannes Leopold ° Donk 8.6.1907. Woonde te Donk op de Meerhoutse Stwg 105 en volbracht zijn legerdienst in 1927. Het is uit een militie-brief van 6.10.1926, die in ons bezit is, dat wij de samenstelling van voornoemd gezin bekwamen.

14. vermoedelijk ook nog een Edouard.

IIIa. Pierre Désiré VANERUM

° Herk de Stad op 16.5.1885 als eerste zoon van Eugene Vanerum en Marie Elisabeth Van Mechelen. Hij x te Herk de Stad met Anna Maria Leemans (° 10.4.1883). Pierre Désiré was Burgemeester te Herk. Uit hun huwelijk werden volgende kinderen geboren :

1. Henri (volgt onder IVa)
2. Eugene (volgt onder IVb)
3. Albert : x met Julienne Derisen
4. Maurice (volgt onder IVc)
5. Marcel : werd op Kiewit bij Hasselt gefusilleerd.

IIIb. Henri VANERUM

° Donk op 8.5.1888 en x met Emma Demeusere van wie :

1. Eugene Emile Henri : ° Herk 26.6.1933. Bakker en woonachtig te Halen.

IIIc. Emile VANERUM

° Donk 12.1.1900. Landbouwer en getrouwd met Marie Leonie Jeanne Magdalijs (° Halen 6.10.1900). Hij volbracht zijn militietijd bij het 11e Linie Regt te Hasselt en vestigde zich te Donk. Uit hun echtverbintenis is een zoon bekend :

1. Eugene ° Halen 3.11.1925. Dagloner en wonende te Halen, Diestse stwg 28.

IIIId. Alphonse VANERUM

° Donk 28.11.1902. Boomhakker. Gehuwd met Maria Josephe Nys
[° Halen 15.5.1909) van wie :

1. Amedé Jozef Eugene ° Donk 17.3.1935 en wonende te Donk, Pastorij-
straat 151.

IIIe. Corneel Jozef VANERUM

° Donk 29.9.1904 en gehuwd met Marie Lucie Gertrude Van Herck
(° Marlinne 14.9.1909) van wie :

1. Désiré Ernest Jozef ° Marlinne 8.8.1930.

IVa. Henri VANERUM

° Herk de Stad op 1.12.1912 en in het huwelijk getreden te Weier
met Germaine Schurmans (° Weier 31.1.1917) die hem twee dochters schonk :

1. Paula ° Herk 4.3.1942 met wie in 1962 het eerste contact ontstond.
2. Nicole ° Herk 17.12.1948

IVb. Eugene VANERUM

x met Marie Thérèse Dreesen, wonende te Berchem, Neptunusstraat 17.
Zij hebben een zoon : LUC, die dit jaar het contact herstelde en zich
met het Neerhemverbond aansloot.

IVc. Maurice VANERUM

x met Marie Hcuben van wie :

1. André
2. Rudi

Besluit :

Alle hoop is op Luc Vanerum gevestigd, om de ontbrekende plaatsen
en data van geboorten, huwelijken en overlijdens, evenals de verdere
uitwerking van de stamboom te verwezenlijken.

ART. 377 : Stam van het Zilver Mes (Zie Familieschoon blz 678)

De geboorteakte van Philippus Josephus Van Nerom, stamvader van de Neerhemstam uit St. Stevens Woluwe werd onlangs weergevonden en brengt ons een stap verder.

Philippus Josephus werd namelijk geboren te St. Jans Molenbeek op 26 nov. 1791 als zoon van Jan Baptist Van Nerom en Anne Marie Dehenaen. Hij trad er op 19 okt 1816 in het huwelijk met Marie Cathérine Deneef (° St. Jans Molenbeek, 11 sept 1798, als dochter van Jean François en van Theresa Stormacq.

Hierdoor wordt Jan Baptist de oudst bekende stamvader van dit geslacht, dat de naam zal dragen van : "Jan Baptiststam uit Molenbeek 1791" of "Stam van het Zilver Mes".

ART. 378 : Stam van de Groene Den (Zie Familieschoon blz 773)

In het Rijksarchief van Hasselt werden tal van genealogische gegevens gevonden, die ten goede komen aan voornoemde stam.

De oudst bekende stamvader van deze stam, "Jean Mathieu Van Erom" werd geboren te Diest rond 1732 en overleed te Beverlo op 16 nov 1804. Hij huwde een eerste maal rond 1757 met Elisabeth Zeus die hem volgende kinderen schonk, allen geboren te Beverlo, waar het gezin zich gevestigd had :

1. Anna Catarina ° 11.9.1757 en + vóór 1764
2. Maria Helena ° 9.7.1759
3. Elisa ° 30.3.1761
4. Jan ° 11.7.1762 en + Beverlo 20 frimaire XIII
was x met Dymphna Aerts van wie :

Pierre Henri ° Beverlo 10 fructidor XIII

5. Anna Catarina ° 18.3.1764
6. Anna Margareta ° 21.8.1765.
Trouwde te Beverlo op 5 Florial V met Henri Posseliers.

Elisabeth Zeus overleed te Beverlo op 25.11.1771 en rond 1776 ging Jean Mathieu Van Erom een tweede huwelijk aan met Marie Catarina Broeckmans (+ Beverlo 19.4.1784) die hem nog 3 andere kinderen schonk, eveneens geboren te Beverlo :

7. Jacques ° 4.2.1776
x Beverlo 4 okt 1804 met Anne Margr. Seukens
(overbetovergrootouders van Jules Van Erum uit Kessel-Lier)
8. Anne Marie ° 18.1.1779
x Beverlo, 24 Brumaire XII met Pierre Jean Beliën
9. Marie-Thérèse ° 20.2.1782

Wegens al deze genealogische vorderingen draagt deze stam
vanaf heden volgende benaming "Mathiasstam uit Diest 1757"
of "Stam van de Groene Den".

N.B. Verdere opzoekingen zijn aan de gang in Diest.